

Tárgytematika / Course Description

Építészettörténet - örökségvédelem

NGB_EV001_1

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Veöreös András

Félév / Semester: 2015/16/2

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 2/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

Az építészettörténeti korszakok megismerése. Az örökségvédelmi alapfogalmak tisztázása, a műemlék-helyreállítás szakszerű folyamatának áttekintése. Az egyes építészeti korszakok kiemelkedő magyarországi emlékeinek megismerése, és a felújításukhoz kapcsolódó örökségvédelmi szempontok megfogalmazása.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

1. Az építészettörténet fogalma, célja. A műemléki érték fogalma.
2. A történeti építészet, mint a műemlékvédelem alapja
3. Az európai építészettörténet főbb korszakai I. (mezopotámia, egyiptom, görög, római, ókeresztény, bizánc, romanika, gótika).
4. Az európai építészettörténet főbb korszakai II. (reneszánsz, barokk, klasszicizmus, romantika, eklektika, szecesszió, modernizmus).
5. Az örökségvédelem célja, fogalma, eszközrendszere. A műemlék-helyreállítás folyamata.
6. Óskori és római kori emlékek a Kárpát-medencében – a régészeti feltárások.
7. A középkori Magyarország templomai – középkori templomok, templomromok helyreállítása.
8. Középkori várak – várak, váromok helyreállításának aktuális kérdései. Reneszánsz kastélyok a Kárpát-medencében és helyreállításuk.
9. Barokk egyházi építészet – templomterek helyreállításának kérdései.
10. Barokk kastélyok Magyarországon – belső terek restaurálása.
11. A magyar klasszicista építészet emlékei, romantika, eklektika. A korszak emlékeinek helyreállítása.
12. Magyar népi építészet – a falvak örökségi értékei és helyreállításuk.
13. A XX. század építészeti értékei – a megőrzés kérdései.
14. zárthelyi

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESMENT'S METHOD

A félév során egy zárthelyi van, pótlása a vizsgaidőszak első hetében. A zárthelyin beugró feladat nevezetes magyarországi műemlékek képről való felismerése.

Féléves feladat : Egy felújított vagy felújításra váró épület műemléki szempontú bemutatása. Történet, műszaki állapot, javasolt beavatkozások, szükséges hatósági engedélyek, karbantartási feladatok. Környezetmérnök hallgatóknak különös tekintettel az épület környezeti adottságaira, építőmérnököknek a tartószerkezeti kérdésekre.

Beadási határidő: szorgalmi időszak utolsó hete

Pótlás: vizsgaidőszak első hete

Alíráás megszerzésének feltétele:

Legalább elégséges zh és a féléves feladat legalább elégséges szintű teljesítése. Közepes vagy jó zh és féléves feladat átlaga esetén megajánlott jegyet lehet kapni.

A félév írásbeli/szóbeli vizsgával zárul.

A féléves jegyet a zh átlag, a féléves feladat és a vizsgajegy 1/3-1/3-1/3 arányban adja ki.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

- Rados Jenő: **Magyar építészettörténet**. Műszaki Könyvkiadó. Budapest. 1961.
- Dercsényi Dezső: **Románkori építészet Magyarországon**. Magyar Helikon. 1972.
- Entz Géza: **Gotische Baukunst in Ungarn**. Corvina/Magyar Helikon. 1976.
- Feuerné Tóth Rózsa: **Reneszánsz építészet Magyarországon**. Magyar Helikon/Corvina. 1977.
- Zádor Anna: **A klasszicizmus és a romantika építészete Magyarországon**. Magyar Helikon/Corvina. 1981.
- Gerő László: **Várépítészettünk**. ???
- Gerő László: **Ostromverte várak**. Corvina Kiadó. 1969.
- Gerő László: **Magyar várak**. Műszaki Könyvkiadó. Budapest. 1968.
- Genthon István: **Magyarország művészeti emlékei**. Corvina Kiadó. 1974.
- Pamer Nóra: **Magyar építészet a két világháború között**. Terc Kiadó. Budapest. 2001.
- Merényi Ferenc: **A magyar építészet 1867-1967**. Műszaki könyvkiadó. Budapest. 1970.
- Déry Attila, Merényi Ferenc: **Magyar építészet 1867-1945**. Urbino Kft. 2000.
- Gerő László: **Építészeti műemlékek**. Műszaki Könyvkiadó. Budapest. 1959.
- Útmutató épített és tárgyi örökségünk megóvásához**. Szerkesztette: Káldi Gyula és Várallyay Réka. Kulturális Örökségvédelmi Hivatal – Teleki László Alapítvány. Budapest. 2004.
- Műemlékvédelem**. In: Szentkirályi Zoltán, Détshy Mihály: **Az építészet rövid története**. Műszaki könyvkiadó. Budapest 1986.
- Karták könyve. Műemlékvédelmi dokumentumok gyűjteménye**. Szerkesztette: Román András. Icomos Magyar Nemzeti Bizottság. Budapest. 2002.
- Műemlékvédelem törvényi keretek között. Történetek az intézményes műemlékvédelem 120 évéből**. Szerkesztette: Tamási Judit. Országos Műemlékvédelmi Hivatal. Budapest. 2001.
- Zádor Mihály: **Műemlékek konzerválásának új módszerei**. Műszaki Kiadó. Budapest. 1983.
- Román András: **487 bekezdés és 617 kép a műemlékvédelemről**. Terc kiadó. Budapest. 2004.
- Fátrai György: **Történeti tetőszerkezetek**. Terc Kiadó. Budapest. 2008.
- Bajza József: **Szemrevételezéses épületdiagnosztika**. Terc Kiadó. Budapest. 2006.
- Szabó Bálint: **Történeti tartószerkezetek illusztrált szakszótára**. Kriterion-Utilitas. Cluj-Napoca. 2005.
- Szabó Bálint: **Történeti tartószerkezeti beavatkozások**. Utilitas Kiadó. Cluj-Napoca. 2012.
- Déry Attila: **Történeti szerkezettan**. Terc kiadó. Budapest. 2002.
- Déry Attila: **Történeti anyagtan**.
- Sobó Jenő: **Középítéstan I-II**. Jubileumi reprint kiadás. Soproni Egyetem Faipari Mérnöki Kar. Építéstani Tanszék. Sopron. 1998.